

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5062/2020
25.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Жељка Томљеновић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији су пуномоћници Рудин Лагунцић, адвокат из ..., Бранислава Ступар и Даница Константиновић, адвокати из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 265/20 од 13.07.2020. године, у седници одржаној 25.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 265/20 од 13.07.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови П2 103/20 од 01.04.2020. године, ставом првим изреке, забрањено је туженом да се приближава бившој супрузи, овде тужилји на удаљености мањој од 100 метара под претњом извршења. Ставом другим изреке, забрањено је туженом да приступа у простор око места становања тужилје на удаљености мањој од 100 метара под претњом извршења. Ставом трећим изреке, забрањено је туженом да на било који начин узнемирава тужилју и наложено да се уздржи од сваког дрског, безобзирног или злонамерног понашања којима може угрозити њену безбедност телесни интегритет, душевно здравље и спокојство и наведене мере одређене за период од 12 месеци, те да се могу продужавати све док не престану разлози због којих су одређени. Ставом петим изреке, одређена је привремена мера па је забрањено туженом да се приближава тужилји на удаљености мањој од 100 метара под претњом извршења, забрањено му је да приступа у простор око места становања тужилје на удаљености мањој од 100 метара под претњом извршења, забрањено је туженом да на било који начин узнемирава тужилју, те да се уздржи од сваког дрског, безобзирног или злонамерног понашања који може да угрози њену безбедност телесни интегритет, душевно здравље и спокојство и одлучено да одређена мера има трајати до правноснажног окончања овог поступка. Ставом шестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 265/20 од 13.07.2020. године, жалба туженог је делимично усвојена, а делимично одбијена, а жалба тужиле одбијена и првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен тужбени захтев да се према туженом на период од 12 месеци са могућношћу продужавања, одреде мере заштите тако да му се забрани да се приближава бившој супрузи овде тужили на удаљености мањој од 100 метара, да приступи у простор око места њеног становања на адреси на удаљености мањој од 100 метара и да је на било који начин узнемирава, те да му се наложи да се уздржи од сваког дрског, безобзирног или злонамерног понашања којима може угрозити њену безбедност, телесни интегритет, душевно здравље и спокојство; одбијен је предлог за одређивање привремене мере до правноснажног окончања поступка, тако да се туженом забрани да се приближава тужили на удаљености мањој од 100 метара, да приступа у простор око места њеног становања на удаљености мањој од 100 метара и да је на било који начин узнемирава, те да се уздржи од сваког дрског, безобзирног или злонамерног понашања које може да угрози њену безбедност телесни интегритет, душевно здравље и спокојство. Иста пресуда потврђена је у делу одлуке о трошковима првостепеног поступка. Одређено је да свака странка сноси своје трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиле је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију захтевајући трошкове његовог састава.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су бивши супружници и из брачне заједнице имају двоје деце. Живели су у кући родитеља туженог, а у истој кући, у одвојеној просторији налази се и ... у којој је тужиле радила. Односи између парничних странака су били релативно добри све до почетка 2019. године када је тужени сматрајући да се тужиле непримерено понаша узео њен телефон и видео преписку са ВВ. Након овога парничне странке су 21.09.2019. године потписале предлог за споразумни развод брака и тужиле се са децом истог дана иселила из куће у којој је живела са туженим. Правноснажном пресудом Основног суда у Старој Пазови П2 408/19 од 30.09.2019. године разведен је брак парничних странака и одређено да ће парничне странке заједнички вршити родитељско право над малолетном децом. Пре подношења предлога за споразумни развод брака, дана 14.09.2019. године странке су у покушају да реше проблеме у браку отишле до ресторана ... када је тужени рекао тужили да позове ВВ и каже му да више не долази у његову продавницу и не контактира са њим. Пошто га је позвала и укључила по захтеву туженог спикерфон, тражила је од ВВ да дође да разговарају, а он им је рекао да дођу на њиву. По налажењу са њим и саопштавању тужиле ВВ да је више не зове, тужени је тужилу назвао „курвом“ и истим погрдним речима јој се обратио по доласку кући. После подношења тужбе није се приближавао тужили нити ју је физички злостављао.

Процена Центра за социјални рад Стара Пазова је да је целисходно туженом изрећи предложене мере заштите од насиља у породици у циљу спречавања насиља.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су испуњени услови да се према туженом одреде мере заштите од насиља у породици закључујући да је тужени учинио акте насиља према тужиљи на тај начин угрозио њено душевно здравље и спокојство.

По оцени другостепеног суда, упућивање погрдних речи од стране туженог тужиљи у тренутку када је тужени посумњао да тужиља има емотивног партнера представља изоловани догађај коме нису претходила нити су се наставила таква непримерена понашања од стране туженог при чему није било аката физичког насиља између странака. Због тога је по оцени другостепеног суда, у питању субјективни доживљај тужиље који није објективизиран другим актима. Из тих разлога преиначио је првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у целости.

Становиште другостепеног суда је правилно.

Према члану 197. Породичног закона насиље у породици јесте понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет душевно здравље или спокојство другог члана породице (став 1). Насиљем у породици у смислу става 1. овог члана сматра се нарочито наношење или покушај наношења телесне повреде; изазивање страха претњом убиства или наношења телесне повреде члану породице или њему блиском лицу; присиљавање на сексуални однос; навођење на сексуални однос или сексуални однос са лицем које није навршило 14 годину живота или немоћним лицем; ограничавање слободе кретања или комуницирања са трећим лицем; вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање (став 2). Мере заштите против члана породице које врши насиље прописане су чланом 198. истог закона и то су издавање налога за иселење из породичног стана или куће без обзира на право својине односно закупа непокретности; издавање налога за усељење у породични стан или кућу без обзира на право својине односно закупа непокретности; забрана приближавања члану породице на одређеној удаљености; забрана приступа у простор око места становања или места рада члана породице; забрана даљег узнемиравања члана породице.

У конкретном случају, дошло је до вређања тужиље од стране туженог упућивањем погрдних речи. Поред тога, тужени је тиме што је натерао тужиљу да позове и да се суочи са човеком за кога је тужени сматрао да је он њен емотивни партнер изазвао код тужиље срамоту пред другим људима и угрозио душевно здравље и спокојност тужиље. Међутим, до овог догађаја дошло је услед неразјашњених брачних и емотивних односа, а после овог инцидента тужиља се иселила из куће, тужени се тужиљи не приближава, због чега по правилној оцени другостепеног суда не постоји ризик од рецидива насиља како би се у циљу његове превенције одредиле мере заштите од насиља у породици.

У радњама вршења насиља у породици из одредби Породичног закона произлази да се оно може вршити само непосредно, а не и посредно преко других лица. Због тога су неосновани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права

којима се указује да тужени и даље врши насиље над туженом посредно путем њихове заједничке малолетне деце.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

Туженом се не досуђују трошкови састава одговора на ревизију јер ова парнична радња није била нужна (члан 154. став 1. ЗПП)

Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић